

КОНЦЕПТ «ЛЮБОВ» ТА ЙОГО ВЕРБАЛІЗАЦІЯ У РОМАНІ БОЛЕСЛАВА ПРУСА «ЛЯЛЬКА»

Дружбяк Світлана Володимирівна,
доцент кафедри прикладної лінгвістики
Національного університету «Львівська політехніка»
svitlana.v.druzhbiak@lnpu.ua
orcid.org/0000-0001-8971-9852

Панчишин Дарія Олександрівна,
студентка 2 курсу ОС «Магістр»
кафедри прикладної лінгвістики
Національного університету «Львівська політехніка»
dariia.panchyshyn.mflplz.2024@lnpu.ua
orcid.org/0009-0006-8481-9882

Метою статті є дослідження способів вираження концепту «любов» у романі Болеслава Пруса «Лялька» як багатомірною явища, що має глибоке мовне, філософське та культурне підґрунтя. Проаналізовано художні засоби, через які виражається концепт любов в оригінальному творі польського мовою та його перекладах англійською й українською мовами. **Методи.** У дослідженні застосовано методи структурно-семантичного аналізу, компонентного аналізу, контекстуального аналізу. Ці методи дозволили виявити, які мовні засоби формують концепт любові і передають його у досліджуваному творі, під час аналізу граматики та лексики роману. **Результати.** У статті показано результати досліджень, що демонструють багатошарову структуру концепту «любов» і його неоднорідність та багатозначність у мовленні героя роману. Зокрема, ідентифіковано основні лексеми цього концепту, поєднання яких формує широку палітру значень і емоційних відтінків. Аналіз художніх текстів показав, що любов може бути вербалізована через прямі номінації (кохання), емоційні протиставлення (серце-розум, земне-небесне), метафоричні порівняння (світло, страждання) і символи (любов-лялька, лялька-невинність, лялька-недосяжність). При цьому важливу роль відіграють мовні засоби: звертання, пестливі слова, граматичні структури та стилістичні засоби, що підкреслюють експресивність почуттів. **Висновки.** Показано, що в різних контекстах і версіях перекладу концепт «любов» отримує нові смислові акценти – від символу ляльки й примарності до маркера усталених традицій. Концепт «любов» вербалізується через розгалужену систему метафор, фреймів і стилістичних засобів, які відтворюють внутрішню боротьбу героя між ідеалом і реальністю. Переклади частково трансформують емоційно-оцінний компонент, що впливає на сприйняття концепту читачем. Таким чином, наше дослідження доводить, що вербалізація концепту любові в художньому творі є не лише відображенням індивідуального досвіду героя, а й універсальною стратегією побудови ціннісної картини його світу.

Ключові слова: лексема, семантичне навантаження, художні засоби, паралельні корпуси, художній аналіз, переклади, порівняння.

THE CONCEPT "LOVE" AND ITS VERBALIZATION IN BOLESŁAW PRUS' NOVEL *THE DOLL*

Druzhbiak Svitlana Volodymyrivna,
*Associate Professor at the Department of Applied
Linguistics
Lviv Polytechnic National University
svitlana.v.druzhbiak@lnpu.ua
orcid.org/0000-0001-8971-9852*

Panchyshyn Dariia Oleksandrivna,
*2nd-year Master's student at the Department of Applied
Linguistics
Lviv Polytechnic National University
dariia.panchyshyn.mflplz.2024@lnpu.ua
orcid.org/0009-0006-8481-9882*

The **aim** of the article is to examine the ways in which the concept "love" is expressed in Bolesław Prus' novel *The Doll* as a multidimensional phenomenon with deep linguistic, philosophical, and cultural foundations. The study analyzes the artistic means through which the concept of love is conveyed in the original Polish text and its translations into English and Ukrainian. **Methods.** The study employs methods of structural-semantic analysis, componential analysis, and contextual analysis. These methods allowed us to identify the linguistic means that shape the concept of love and convey it in the work under study through the analysis of grammar and vocabulary in the novel. **Results.** The article presents research findings that demonstrate the multilayered structure of the concept "love" and its heterogeneity in language use. In particular, the main semantic components of this concept are distinguished, the combination of which forms a wide range of meanings and emotional nuances. Analysis of literary texts showed that love can be verbalized through direct nominations (affection), emotional oppositions (heart–mind), metaphorical comparisons (light, suffering), and symbols (love–doll). Important roles are played by linguistic devices such as forms of address, diminutives, grammatical structures, and stylistic means that emphasize the expressiveness of feelings. **Conclusions.** It has been shown that in different contexts and in translation versions, the concept "love" acquires new semantic accents – from the symbol of a doll and illusoriness to a marker of established traditions. The concept of "love" is verbalized through a complex system of metaphors, frames, and stylistic devices that reflect the protagonist's inner struggle between ideal and reality. The translations partially transform the emotional and evaluative component, which affects the reader's perception of the concept. Thus, our study proves that the verbalization of the concept of love in a literary work is not only a reflection of the hero's individual experience but also a universal strategy for constructing the value-based worldview of the protagonist.

Key words: lexem, semantic load, artistic devices, parallel corpora, literary analysis, translations, comparisons.

1. Вступ

У мовознавстві поняття концепту посідає одне з провідних місць, оскільки саме воно забезпечує зв'язок між мовою, мисленням і культурою. Особливу увагу дослідників привертають концепти, що відображають універсальні смисли, властиві людському світосприйняттю (Айзенбарт, 2016; Кожухова, 2017). До таких належить концепт любові, що у творі Болеслава Пруса «Лялька» вважається одним із ключових у мовній картині світу героя, адже описує як його індивідуальну картину сприйняття світу, так і колективний досвід усіх героїв, акумулює ціннісні орієнтири та культурні традиції. Сучасні вчені вважають, що дослідження концептів у лінгвістиці розкриває особливості мовної системи та дає розуміння когнітивних, культурних процесів (Дружбяк, 2024; Лотоцька, 2024). Саме аналіз із застосуванням сконструйованих паралельних корпусів дає якомога вичерпний перегляд палітри вербалізації

художніх засобів в об'ємних творах та їх перекладах (Нахлік, 2023). У мовознавстві термін «концепт» трактують по-різному, і запропоновані дефініції охоплюють широкий спектр підходів. Поширеним є погляд, згідно з яким концепт має певний зв'язок із філософським уявленням про «реальну ідею» та може розумітися як формулювання, мисленнєвий образ чи домінуюча думка, що визначає ідейний зміст художнього твору (Цит. за: Літературознавчий словник-довідник, 2007, с. 373). Також, не менш актуальним є твердження, що саме концепти любові є структурними збірниками уявлень про внутрішню природу людини і її психологічні механізми (Дружб'як, 2022), що робить тему нашої розвідки найбільш затребуваною і актуальною. Вивчення концепту любові в польському оригінальному творі Болеслава Пруса «Лялька» та його перекладах англійською та українською мовами важливе не лише з огляду на його філософську чи психологічну глибину, а й через способи його мовного вираження (Прус, 1980). У всіх попередніх дослідженнях творчості Болеслава Пруса увагу науковці акцентували здебільшого на психологічних та соціальних аспектах твору, відповідно, концепт любові та особливості його вербалізації залишалися поза системним аналізом, питання мовної репрезентації цього концепту не було предметом окремого дослідження. Відповідно наша робота спрямована на заповнення наукової прогалини шляхом виявлення способів вербалізації досліджуваного концепту. Відтак, вербалізація цього концепту й порівняння її у різних перекладах дозволили нам прослідкувати, які сенси та емоційні відтінки закріплені в мовній свідомості героїв роману, як змінюються конотації та наповнення концепту під час взаємодії героїв в оригінальній мові твору та його перекладах та які мовні засоби є найбільш акцентними для вираження концепту «любов».

Метою нашої роботи є проведення аналізу на підставі сконструйованих нами паралельних корпусів і з'ясування, як проявляється вербалізація концепту «любов», як цей концепт візуалізується через абстрактні моделі, дії та асоціації, як відображено стани персонажів: психологічні, фізичні, емоційні. Ми дослідили, як структурується концепт «любов» у творі через метафоричні моделі, фрейми (сукупність уявлень та знань, пов'язаних з любов'ю, що описані у творі), порівняння. Також було проаналізовано, які стилістичні та семантичні засоби (епітети, персоніфікації, метафори) в романі «Лялька» Болеслава Пруса використано для вербалізації концепту «любов», через які ми можемо зрозуміти емоції та переживання в історії кохання головного героя крізь характеристику особистої кризи, зради та чистого кохання.

Методологія нашого дослідження ґрунтується на зібранні та аналізі метафор, символів, порівнянь, що відображають вербалізацію концепту «любов» за допомогою методів корпусної лінгвістики. Відтак, створені паралельні корпуси оригінального тексту польською мовою та його перекладів англійською та українською мовами дають змогу на глибокому рівні проаналізувати концепт «любов», виокремити основні способи вербалізації, прямі лексичні номінації і дослідити стилістичні та семантичні функції лексем, які є в основі семантичного оточення та вербалізації досліджуваного концепту. Логіка викладу матеріалу передбачає аналіз сконструйованих паралельних корпусів у програмі Skech Engine з подальшим описом, аналізом вербалізації концепту «любов» та виокремленням основних способів його вербалізації.

2. Способи вербалізації концепту «любов»

У сучасному мовознавстві термін «концепт» трактується по-різному, і запропоновані дефініції охоплюють широкий спектр підходів. Поширеним є твердження, згідно з яким концепт має певний зв'язок із філософським уявленням про «реальну ідею» та може сприйматися як формулювання, мисленнєвий образ чи домінуюча думка, що визначає ідейний зміст художнього твору (Цит. за: Літературознавчий словник-довідник, 2007, с. 374). Водночас, на відміну від абстрактної ідеї, літературний концепт завжди забарвлений емоційно, що дозволяє говорити про нього як про ідейний пафос твору (Панченко, 2011). Слід зауважити, що науковці розглядають аналізовані концепти у двох планах об'єктивізації: як елемент медійної картини

світу та як аксіологічну картину суспільства, що прямо впливає на мовну свідомість особистості (Яроцька, 2020; Айзенбарт, 2016; Скробот, 2016).

З метою глибшого розуміння функціонування концепту «любов» та його вербалізації в романі «Лялька» сконструйовано паралельні корпуси (набір текстів, де оригінальний текст співвідноситься з його перекладом або перекладами іншими мовами) (Ball, 1996). Далі проведено комплексний аналіз твору та його перекладів із застосуванням програмного забезпечення *Skech Engine*, що дало змогу якісно та швидко опрацювати великі обсяги тексту. Вдалося виявити ключові слова, іменники, дієслова. Особливістю цієї функції є те, що такий список генерується з реальних лексичних даних роману, згенерованих у корпус, а не з підготовлених словників, що забезпечує високу релевантність наших результатів.

Нижче подано проаналізовані генетивні модифікатори (Рис. 1), які показують деякі основні лексеми, що опиняються в одному семантичному полі з концептом «любов». Такі колокації (поєднання) демонструють тенденцію до поєднання концепту любові з такими поняттями як «панна», «жінка», «рицар», що асоціюється з ніжністю та мужністю водночас і в підсумку виступає метафоричним порівнянням у романі.

Варто підкреслити, що дієслова, які виступають у ролі основних лексем, а саме «*одержувати*», «*убити*», «*зашкодити*» – яскраво зображують душевну картину головного героя, що бореться за прихильність жінки, яка йому сподобалася, незважаючи на душевний біль через її відмови у спілкуванні.

Цікаво, що в романі Болеслава Пруса «Лялька» любов головного героя має кілька вимірів, вона є *ідеальною, трагічною і шаленою* (Рис. 2). Станіслав Вокульський сприймає Ізабелу як

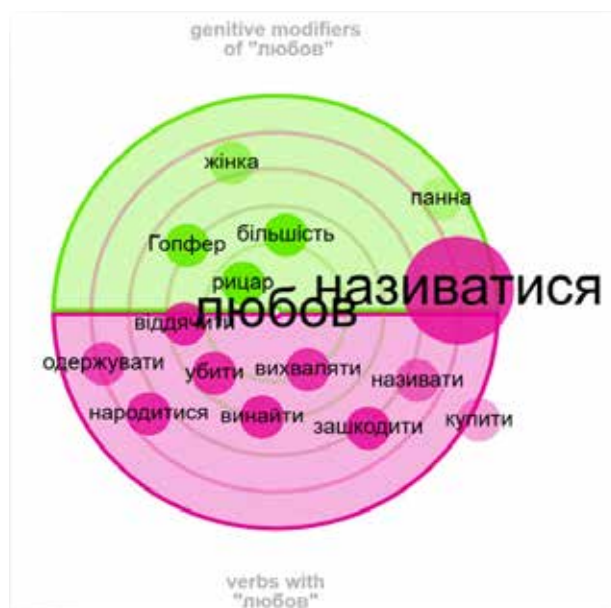

Рис. 1. Візуалізація лексеми «любов» зі словами-колокатами в українському перекладі

Рис. 2. *Word Skech* для лексеми «любов»

ідеал свого світу – щось недосяжне, що він так прагне отримати. Любов набуває рис захоплення та своєрідного поклоніння, де герой порівнює своє почуття з любов'ю батька Гопфера до доньки Касі: «Спочатку мене дивувала така несподівана любов старого Гопфера, і я доводив панні Касі, що дуже мало знаю її батька, аби робити йому візити». Трагічність любові проявляється у невзаємних почуттях Ізабелі, яка знаходить у його почуттях лише інструмент для власного збагачення. Коли почуття *шаленої любові* виходять за межі розумного, викликаючи одержимість і своєрідне поклоніння ніби чомусь священному, Ізабела відкидає наміри головного героя одружитися, що відповідно підкреслює й таку рису любові як *трагічність*.

Як свідчать дослідження, головний герой часто втілював вчинки людей того часу, описуючи нещасливу та трагічну любов, що є наслідком його марних надій на шлюб з героїнею роману. Це можемо спостерігати в результатах аналізу із застосуванням функції *Word Sketch*, де серед ключових понять є *ідеальна любов*, яка водночас протиставляється *трагічній, шаленій любові*, що підкреслює страх втрати, розчарування Станіслава Вокульського.

Також цікаво зазначити, що в оригінальному польському тексті твору любов виступає багатогранним поняттям з палітрою уособлень, серед яких також зустрічається *драматична, трагічна любов*. Ми звернули нашу увагу на поняття «ідеальний» та «нещасливий», що превалює в оригінальному тексті роману. На нашу думку, це підкреслює, що любов – універсальний культурний феномен, для головного героя вона є складним комплексом уявлень і станів, які виливаються у різноманітні палітри метафор та порівнянь.

Ми зауважили, що в польському оригіналі автор розкриває любов як усвідомлені знання головного героя про неї, одночасно комбінуючи їх з емоційними переживаннями:

«Адже любов, а не те шаленство, яким марять поети, однак істинно християнська, виникає лише після святих таїнств...» («*Bo miłość, a nie to szaleństwo, o którym marzą poeci, jednak prawdziwie chrześcijańska, powstaje dopiero po świętych sakramentach*») – автор мислить прийнятими на той час традиціями, де любов священна і є даром Божим; «*Podolskiego magnata odrzuciła słowami, że odda swoją rękę tylko temu, kogo pokocha..*» («*Podolskiego magnata odrzuciła słowami, że odda swoją rękę tylko temu, kogo pokocha..*»). – тут можемо спостерігати внутрішній страх героя, чи покохають його і чи достойний він любові. Це яскраво описує переживання Станіслава Вокульського не бути відкинутим Ізабелю Ленцькою.

Також варто підкреслити, що в англійській версії роману біля поняття любов зафіксовані «*надія*», «*історія*» – найбільш красномовні описи любові головного героя, наприклад:

«Славні малярі, а передусім натхненні поети, які писали гарні вірші в альбомах графських дочок, могли кохати без надії.» («*Famous painters, and above all inspired poets who wrote beautiful verses in the albums of countesses' daughters, could love without hope*»).

З іншого боку, любов головного героя є пригодою (*affair*), чимось веселим і кумедним (Рис. 4). Тут немає емоційних переживань чи страху, а є насолода і задоволення. Але слід підкреслити й драматичний характер любові: бачимо поняття «убивство», «порівняння», «міра» чи показник любові, яким перепохнений Станіслав Вокульський.

Варто підкреслити, що в ході аналізу відкривається нова сторона любові героя

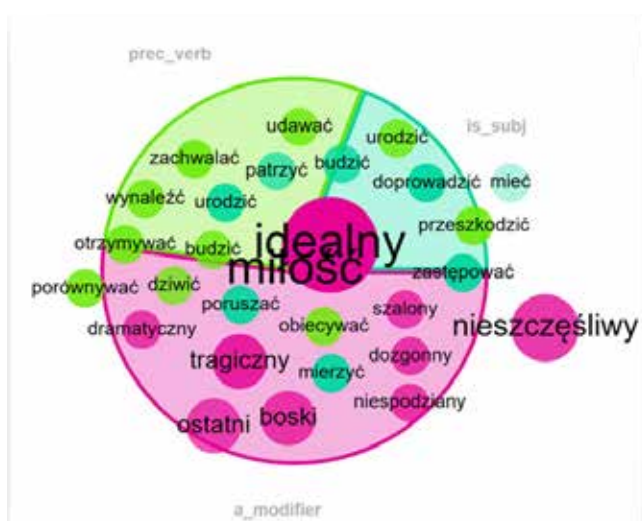

Рис. 3. Візуалізація лексики «любов» зі словами-колокататами в польському оригінальному творі

роману – матеріальна цінність любові: «Потім сідали до вечері, де роти їли, шлунок перетравлювали, а черевички розмовляли під столом про почуття крижаних сердець і мріяння твердих голів». Герой у підсумку сприймає любов ніби здобуття чину чи освіти, як щось, що обов'язково здатен здобути, коли прикладеш зусиль.

Аналіз досліджуваного твору виявив, що концепт є багатограним явищем, зреалізованим на різних мовних рівнях (стилістичному, лексичному, синтаксичному та морфологічному), через різні види міжособистісних стосунків (суперечки, конфлікти героїв), духовне єднання (прихильність Ізабелли до головного героя), трансформацію почуттів (висміювання) та емоційні переживання (розчарування). Любов головного героя виявляється в поєднанні трьох складових – еросу, філео і агапе, що створює численні комбінації та варіанти емоційного спектра взаємодії героїв, роблячи любов надзвичайно динамічним і глибоким феноменом. Таким чином визначено, що концепт «любов» у проаналізованому творі вербалізується через:

- прямі номінації (кохання, почуття, любов);
- емоційні протиставлення (серце-розум, любов-ненависть, висміювання-прихильність, радість-убивство);
- метафори й метафоричні порівняння (світло, бажання, полум'я, страждання);
- символи (лялька як символ недоступної краси, матеріального і земного, примарності почуттів і водночас світлої невинності).

Також було виокремлено та систематизовано основні способи вербалізації концепту любов (Таблиця 1).

Таким чином, концепт «любов» виступає ключовим елементом не лише у мовній та картині світу героя, а й у культурному, моральному й психологічному осмисленні людського буття в романі.

Рис. 4. Візуалізація лексеми «любов» зі словами-колокатами в англійському перекладі твору

Таблиця 1

Порівняння вербалізації в оригінальному творі та його перекладах

Основні способи вербалізації	Польський оригінал	Англійський переклад	Український переклад
Метафоричне порівняння	Miłość jest radością świata, słońcem życia.	Love is the joy of the world, the sun of life.	Любов – це радість світу, сонце життя.
Пряма лексична номінація	Miłość jest jedyną rzeczą, która nadaje sens życiu.	Love is the only thing that gives meaning to life.	Любов – це єдине, що надає сенс життя.
Любов як страждання	Miłość moja jest męką, która mnie pożera.	My love is a torment that consumes me.	Моя любов – це мука, що пожирає мене.
Любов як самопожертва	Dla niej gotów byłbym poświęcić cały świat.	For her I would be ready to sacrifice the whole world.	Заради неї я був би готовий пожертвувати цілим світом.
Любов і розум	Rozum mówił jedno, a serce drugie – i zwyciężało serce.	Reason said one thing, but the heart another – and it was the heart that prevailed	Розум говорив одне, а серце – інше, і серце брало гору.
Любов як ілюзія	Kochamy lalki, które w końcu okazują się pustymi figurami.	We love dolls that eventually turn out to be empty figures.	Ми любимо ляльок, які зрештою виявляються порожніми фігурами.

3. Висновки

Аналіз досліджуваного твору та його перекладів засвідчив, що концепт «любов» у реалізується через метафоричні моделі («любов як випробування», «любов як боротьба», «любов як прірва»); У межах структури концепту ми виявили ключові компоненти – емоційний (пристрасть, страждання), морально-ціннісний (вірність, самопожертва) та соціальний (нерівність), що підкреслює багатогранність поняття, яке постійно еволюціонує під впливом історичних, соціокультурних, релігійних і наукових змін. У перекладених версіях роману ми визначили часткову трансформацію емоційної складової: деякі метафори та епітети набувають нейтрального або культурно адаптованого звучання, що підтверджує міждискурсивний характер вербалізації концепту. Перспективу подальших досліджень убачаємо в розширенні корпусної бази та порівняльному аналізі концепту «любов», його вербалізації у творах сучасних українських авторів.

Література:

1. Айзенбарт Л. М. Термін «Концепт»: проблема визначення та підходи до вивчення. Наукові записки ТПНУ. Літературознавство. 2016. № 45. С. 314–325.
2. Балущко Х., Лотоцька Н. Вербалізація концепту запах в атрибутивних моделях у текстах Оксани Забужко, Дари Корній, Ірен Роздобудько: корпуснобазований підхід. *Молодий вчений*. 2024. № 4 (128). С. 38–44. DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2024-4-128-12> (дата звернення 28.09.2025).
3. Болеслав Прус. Лялька / пер. з пол. Степана Ковганюка. 1980. URL: <https://www.ukrlib.com.ua/world/printit.php?tid=11484&page=86> (дата звернення 29.09.2025).
4. Дружбяк С. В., Француз В. В. Особливості вербалізації концептів «війна» та «мир» у політичному дискурсі. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Філологія*. 2024. Вип. 68. С. 55–60. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmgu_filol_2024_68_14 (дата звернення 29.09.2025).
5. Дружбяк С. В., Карпа Д. Р. Особливості відтворення метафор в українському перекладі роману Елізабет Гілберт «Місто дівчат». *Науковий вісник Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія: Філологічні науки (мовознавство)*. 2022. № 18. С. 5–9.
6. Кобзар І. М. Метафора як базовий спосіб представлення інформації. *ScienceRise*. 2014. № 1. С. 95–98. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/texs_2014_1_16 (дата звернення 25.09.2025).
7. Кожухова Г. О. До проблеми дослідження емоційних універсальних концептів (на прикладі концепту «любов»). *Наукові записки [Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя]. Філологічні науки*. 2017. Кн. 1. С. 58–61.
8. Літературознавчий словник-довідник / Р. Гром'як, Ю. Ковалів та ін. Київ : Академія, 2007. 752 с.
9. Нахлік О., Ільницька Ю. Корпусно-базований підхід дослідження дієслів семантичної категорії «мовлення / communication» в українській та англійській мовах. *Молодий вчений*. 2023. № 10 (122). С. 60–66. DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2023-10-122-13> (дата звернення 30.09.2025).
10. Панченко О. О. Філософський фундамент дослідження концепту «Любов» у сучасній англійській мові. *Нова філологія*. 2011. № 44. С. 242–246.
11. Скробот А. І. Концепт любов в іспаномовній біблії: лінгвокультурологічний аспект. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. 2016. С. 300–303.
12. Яроцька Г., Пономаренко Т. Метафоричне моделювання концепту «Європа» в українському медіадискурсі. *Діалог (Одеський національний університет імені І. І. Мечникова)*. 2020. № 26. С. 208–225. URL: <http://dms.onu.edu.ua/> (дата звернення 28.09.2025).
13. Ball C. N. Tutorial Notes: Concordances and Corpora. 1996. URL: <http://www.geo.rgetown.edu/cball/corpora/tutorial.html> (дата звернення: 25.09.2025).
14. Prus B. The Doll: The Polish Review. 1896. URL: <https://anylang.net/en/books/pl/doll/read> (дата звернення: 25.09.2025).
15. Prus B., Welsh D. J. Lalka (The Doll): the English translation. 1963. URL: <http://www.jstor.org/stable/25776506> (дата звернення: 25.09.2025)

References:

1. Aizenbart, L. M. (2016). Termin «Kontsept»: problema vyznachennia ta pidkhody do vuvchennia [The term “Concept”: The problem of definition and approaches to study]. *Naukovi zapysky TPNU. Literaturoznavstvo*, (45), 314–325.
2. Balushko, Kh., & Lototska, N. (2024). Verbalizatsiia kontseptu zapakh v atrybutyvnykh modeliakh u tekstakh Oksany Zabuzhko, Dary Kornii, Iren Rozdobudko: korpusno-bazovanyi pidkhid. [Verbalization of the concept “smell” in attributive models in the texts of Oksana Zabuzhko, Dara Kornii, and Iren Rozdobudko: a corpus-based approach]. *Molodyi vchenyi*, 4 (128), 38–44. <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2024-4-128-12> (last accessed 28.09.2025) [in Ukrainian]

3. Boleslav Prus. (1980). *Lialka* [The Doll] (S. Kovhaniuk, Trans.). Retrieved from <https://www.ukrlib.com.ua/world/printit.php?tid=11484&page=86> (last accessed 29.09.2025)
4. Druzhibiak, S. V., & Frantsuz, V. V. (2024). Osoblyvosti verbalizatsii kontseptiv "viina" ta "myr" u politychnomu dyskursi. [Peculiarities of the verbalization of the concepts "war" and "peace" in political discourse]. *Naukovyi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu. Seriya: Filolohiia*, 68, 55–60. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmgu_filol_2024_68_14 (last accessed 29.09.2025) [in Ukrainian].
5. Druzhibiak, S. V., & Karpa, D. R. (2022). Osoblyvosti vidtvorennia metafor v ukrainskomu perekladi romanu Elizabet Gilbert "Misto divchat". [Peculiarities of metaphor rendering in the Ukrainian translation of Elizabeth Gilbert's novel *City of Girls*]. *Naukovyi visnyk Drohobyt'skoho derzhavnogo pedahohichnoho universytetu imeni Ivana Franka. Seriya: Filolohichni nauky (movoznavstvo)*, 18, 5–9. [in Ukrainian].
6. Kobzar, I. M. (2014). Metafora yak bazovyi sposib predstavlennia informatsii [Metaphor as a basic way of presenting information]. *ScienceRise*, (1), 95–98. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/text_2014_1_16 (last accessed 25.09.2025)
7. Kozhukhova, H. O. (2017). Do problemy doslidzhennia emotsiinykh universalnykh kontseptiv (na prykladi kontseptu "liubov") [On the problem of studying emotional universal concepts (on the example of the concept "love")]. *Naukovi zapysky [Nizhynskiy derzhavnyi universytet im. Mykoly Hoholia]*. *Filolohichni nauky*, 1, 58–61.
8. Hromiak, R., & Kovaliv, Yu. (Eds.). (2007). *Literaturoznavchyi slovnyk-dovidnyk* [Literary dictionary-reference]. Kyiv: Akademiia.
9. Nakhlik, O., & Ilnytska, Yu. (2023). Korpusno-bazovanyi pidkhid doslidzhennia diiesliv semantychnoi katehorii "movlennia / communication" v ukrainskii ta anhliiskii movakh. [Corpus-based approach to the study of verbs of the semantic category "speech / communication" in Ukrainian and English]. *Molodyi vchenyi*, 10 (122), 60–66. Retrieved from <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2023-10-122-13> (last accessed 30.09.2025) [in Ukrainian].
10. Panchenko, O. O. (2011). Filosofskiy fundament doslidzhennia kontseptu "Liubov" u suchasni anhliiskii movi [Philosophical foundation of the study of the concept "Love" in modern English]. *Nova filolohiia*, (44), 242–246.
11. Skrobot, A. I. (2016). Kontsept liubov v ispanomovnii Biblii: linhvokulturolohichni aspekt [The concept of love in the Spanish Bible: A linguocultural aspect]. *Naukovi zapysky Natsionalnoho universytetu «Ostrozka akademiia»*, 300–303.
12. Yarotska, H., & Ponomarenko, T. (2020). Metaforychne modeliuвання kontseptu "Ievropa" v ukrainskomu media dyskursi. [Metaphorical modeling of the concept "Europe" in Ukrainian media discourse]. *Dialog (Odesa National University named after I. I. Mechnikov)*, 26, 208–225. Retrieved from <http://dms.onu.edu.ua/> (last accessed 28.09.2025) [in Ukrainian].
13. Ball, C. N. (1996). Tutorial notes: Concordances and corpora [Tutorial notes: Concordances and corpora]. Retrieved from <http://www.georgetown.edu/cball/corpora/tutorial.html> (last accessed 25.09.2025)
14. Prus, B. (1896). *The Doll*. *The Polish Review*. [in Polish]. Retrieved from <https://anylang.net/en/books/pl/doll/read> (last accessed 25.09.2025)
15. Prus, B., & Welsh, D. J. (1963). *Lalka (The Doll): The English translation*. [in English]. Retrieved from <http://www.jstor.org/stable/25776506> (last accessed 25.09.2025)

Стаття надійшла до редакції 01.10.2025
Рекомендована до друку 19.12.2025
Опублікована 30.12.2025